

Tina Kos

TO TI JE

LAJF

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Gledališki trg 5
3000 Celje

Borut Alujevič, v. d. upravnika
Tina Kosi, umetniški vodja
Tatjana Doma, dramaturginja
Kim Komljanec, lektorica
Miran Pilko, tehnični vodja

Jerneja Volfand, vodja programa in
propagande
Telefon +386 (0)3 426 42 14
Telefaks +386 (0)3 426 42 20

Urška Zimšek, blagajničarka
Telefon +386 (0)3 426 42 08
(Blagajna je odprta vsak delavnik
od 9.00 do 12.00 in uro pred predstavo.)

Tajništvo
Telefon +386 (0)3 426 42 02
Telefaks +386 (0)3 426 42 20
Centrala +386 (0)3 426 42 00
E-naslov: tajnistvo@slg-ce.si
Spletna stran: <http://www2.arnes.si/slg-ce/>

Ustanovitelj SLG Celje je
Mestna občina Celje.

Program gledališča finančno omogoča
Ministrstvo za kulturo.

SVET SLG CELJE
Miran Gracer, Drago Kastelic
(predsednik), Zdenko Podlesnik, Miroslav
Terbovc, Aleš Vrečko

ČLANI STROKOVNEGA SVETA SLG CELJE
David Čeh, Slavko Deržek, Marijana
Kolenko, Tomaž Krajnc, Rastko Krošl
(predsednik), Robert Vodušek

Tina Kosi

TO TI JE

LAJF

(V sodelovanju z Uršo Sojč, Niko Košak, Davidom Fajfarjem, Jernejem Štorglom, Katarino Čretnik, Dinom Laličem, Damijanom Pesjakom, Kristino Bukvič, Suzano Gradišnik, Nušo Fistrič, Sandro Laznik in Katjo Anderlič)

Krstna uprizoritev

REŽISER Vito Taufer
DRAMATURGINJA Tina Kosi
SCENOGRAF Vito Taufer
KOSTUMOGRAFINJA Barbara Podlogar
AVTOR GLASBE Saša Lošić
SODELAVEC ZA JEZIK Simon Potočnik
AVTOR PROJEKCIJE Luka Umek

IGRALCI

TARA Tjaša Železnik
ANA Minca Lorenci
VLADO Aljoša Koltak
OČE Renato Jenček
MAMA Jagoda

Premiera 12. maja 2006

VODJA PREDSTAVE Zvezdana Štrakl Kroflič · ŠEPETALKA Breda Dekleva · TONSKI MOJSTER Uroš Zimšek · LUČNI MOJSTER Rudi Posinek · REKVIZITER Emil Panič · DEŽURNI TEHNIKE Svetislav Prodanović · ŠIVILJE Zdenka Anderlič, Janja Sivka, Dragica Gorišek, Marija Žibert · FRIZERKI Maja Zavec, Marjana Sumrak · ODRSKI MOJSTER Branko Pilko · GARDEROBERKI Melita Trojar, Mojca Panič · TEHNIČNI VODJA Miran Pilko · UMETNIŠKI VODJA Tina Kosi

Renato Jenček, Aljoša Koltak,
Jagoda, Minca Lorenci

NEOBIČAJNA POT DO PREDSTAVE

Z REŽISERJEM Vitom Tauferjem sva se pogovarjala, da bi bilo v SLG Celje zanimivo narediti predstavo, ki bi bila namenjena srednješolcem. Želel je, da bi se z njimi pogovorili, kaj jih pravzaprav zanima, da bi bila zgodba del njihovega življenja. Tako smo ob koncu sezone 2004/2005 poslali vabilo vsem celjskim srednjim šolam, naj dijaki do jeseni pošljejo prispevke, da bi lahko začeli z delavnico. Ponavadi takšne stvari ostanejo le na ravni želje in pravega odziva ni, čeprav se mnogi pritožujejo da se v Celju premalo dogaja. Tokrat je bilo drugače. Profesorica Marija Končina iz srednješolskega centra Lava je jeseni poslala pesmi, prozo in dramske odlomke svojih dijakov. Takoj smo se dogovorili za srečanje. Prvo srečanje je bilo na šoli. Seznanili smo se in dijaki – kot so mi kasneje sami povedali – so bili presenečeni, da je prišel nekdo, ki jim je generacijsko še blizu. Razložila sem jim, da bi želela napisati dramski tekst, ki bi temeljil na njihovih realnih izkušnjah, problemih, težavah ... Za naslednje srečanje smo se dogovorili v gledališču. Več kot eno leto smo se družili dvakrat na teden, si pripovedovali zgodbe, govorili o odnosih doma in v šoli, o težavah, ki so bile zelo različne: alkoholizem v družini, anoreksija,

depresija, strah, bolezen v družini, brezposelnost ... In ena, ki je bila večini skupna: pomanjkanje komunikacije znotraj družine, občutek, da te ne poznajo, ne vejo, kdo si, kaj si želiš, kaj ti je pomembno ... Presenetil me je občutek, da so poskušali razumeti svoje starše, zakaj so takšni, zakaj se tako odzivajo ... Tako je nastala slika današnjega časa, prerez neke družbene in družinske situacije, ki je tipična in hkrati individualna. Dramske osebe niso črno-bele, vsak je človek s svojim problemom, a tudi s toplino.

Včasih smo pisali na določene teme. Oblika in dolžina nista bili predpisani. Seveda je nemogoče od dijakov pričakovati, da bi lahko napisali zaključeno dramsko strukturo, zato smo se večinoma pogovarjali, ti pogovori pa so se izkazali kot sijajna inspiracija za pisanje drame. Bilo je zabavno in prijetno druženje. Meni se je takoj prikupila njihova odprtost in iskrenost. Dolgo sem premlevala kako strniti vse zgodbe v eno samo, saj bi lahko napisala igro o vsakem posebej. Igra To ti je lajf je izmišljena zgodba, ki bazira na resničnih problemih, o katerih smo se pogovarjali. In v njej je delček vsakega od nas.

GLEDALIŠČE. Beseda, ki mi je včasih predstavljala mučno in nekoristno zapravljanje časa, se mi danes zdi povsem normalna. Po natečaju, ki nas je »pripeljal« do gledališča, se je moje mišljenje o njem zelo spremenilo.

Mislím, da nas je bilo na začetku skoraj vse malce strah, vendar je po nekaj obiskih pri Tini Kosi v prostorih celjskega gledališča med nami zavladalo zelo sproščeno vzdušje. Tekom velikega števila ur, ki smo jih preživeli skupaj, smo drug drugemu zaupali svoje probleme, razvade, poglede na svet in še marsikaj drugega. Na podlagi teh pogovorov je Tina začela sestavljati zgodbo, mi pa smo ji pri tem pomagali s svojimi idejami in zamislími. Tako je v letu in pol

skupnega sodelovanja nastala po mojem mnenju zelo dobra predstava, ki je za današnji čas in družbo zelo aktualna. S svojimi zgodbami in idejami smo skušali opozoriti na probleme sodobne družbe, probleme med mladimi, probleme zasvojenosti in še bi lahko našteval.

Zelo sem vesel, da sem se udeležil tega natečaja, zahvala pa gre prof. Mariji Končina, ki nam je omogočila sodelovanje na njem. Iz naših ur druženja in ustvarjanja sem se marsičesa naučil in moram priznati, da bi takšno sodelovanje s celjskim gledališčem z veseljem ponovil še kdaj. Menim, da je bila to za vse nas, ki smo sodelovali, zelo lepa izkušnja, ki si jo je vredno zapomniti za vse življenje.

Renato Jenček

DIAGNOZA: MLADOSTNIŠTVO

MLADOSTNIŠTVO. Obdobje, za katerega si mnogi želijo, da bi ga preskočili – da bi pri starosti 12 let zvečer zaspali in se zbudili, ko bi bili stari 20 let. Zakaj? Mladostništvo je obdobje odraščanja. Je prehod, ki iz otroškega sveta vodi v svet odraslih. Ta prehod je nujen, nemogoče ga je preskočiti, saj v tem času mladostnik nezavedno opravi veliko pomembnih razvojnih nalog, ki, opravljene, odpirajo vrata v odraslo dobo. Zdrav, odrasel človek je tisti, ki prepozna svoje potrebe, jih zmore zadovoljevati na način, s katerim ne ogroža drugih, hkrati pa zmore tudi odložiti zadovoljitev določene potrebe v dobro zanj pomembnejših dolgoročnih ciljev. Zmožen se je svobodno odločati in za svoje izbire sprejemati odgovornost. Je ustvarjalen in kritično razmišlja.

V mladostnikih se v času odraščanja dogaja vrsta sprememb. Iščejo sebe, poskušajo zgraditi svojo identiteto, se umestiti v skupnosti, se odlepiti od staršev in zarisati svoje prve življenjske cilje. Skušajo si odgovoriti na vprašanja: Kdo sem jaz? Kam spadam? Kam grem?

Kaj mi je v življenju pomembno? Kaj je moja naloga? Kakšen je smisel mojega bivanja?

Pri iskanju teh odgovorov si močno želijo usmerjanja in podpore staršev ter okolice, hkrati pa se temu do skrajnosti upirajo. Preizkusijo vse ponujene meje, hkrati pa so zanje hvaležni, saj jim dajejo občutek varnosti in mladostniki jih doživljajo kot znak skrbi. S svojim vedenjem dajejo okolici občutek, da so lahkomišelní, usmerjeni le v sedanost in da živijo iz dneva v dan, kot da jih jutri ne zanima. V resnici se s prihodnostjo zelo veliko ukvarjajo, četudi o tem ne spregovorijo. In za nameček so tu še spreminjanje in spolno dozorevanje telesa ter s tem povezane težave pri iskanju svoje spolne identitete, povezovanju z nasprotnim spolom in odkrivanju spolnosti – vse spolne telesne funkcije dozoriijo, miselno in čustveno pa mladostniki še niso pripravljeni na zrelo in odgovorno spolnost. Hrepenijo po bližini, hkrati pa jih intimnost straši.

Pri tem prehodu pride do izgube – vsakdo se mora posloviti od otroštva in

prevzeti odgovornost za svoje življenje. Mladostnik gre skozi proces žalovanja, poslavlja se od nečesa, kar pozna in je varno, ter vstopa v svet odraslih, v svet, ki mu je popolna neznanka. Straši ga odgovornost, ki jo bo moral prevzeti in proces osamosvajanja, ki je pred njim. Straši ga tudi telo in spremembe, ki se dogajajo, ker nanje nima možnosti vplivanja. Vse to mu vzbuja občutke tesnobe, strahu pred neznanim, žalosti in jeze. Njegovo doživljanje je polno močnih čustvenih nihanj – v tem trenutku je popolnoma vesel, skoraj evforičen, že v naslednjem pa potrt in v globoki žalosti. Pravzaprav ga večino časa težko razumemo. Velikokrat rečemo, kako so mladostniki naporni. Toda, če se samo spomnimo sebe v tem obdobju ali pa pomislimo na proces, skozi katerega gre, lahko razumemo njegovo stisko in vemo, da je najbolj naporen sam sebi.

V tem procesu so mladostniki negotovi tudi zato, ker nimajo svoje izkušnje, na podlagi katere bi lahko sprejemali odločitve in zarisovali pot skozi megleno obdobje odraščanja, redko pa

bodo priznavali in upoštevali smerokaze »ta starih«. Proces izgrajevanja identitete in vzpostavljanja osebne avtonomije znotraj družine je vpel v konkreten osebnostni, družinski in družbeni moment. Znotraj teh momentov lahko najdemo rizične in hkrati varovalne dejavnike za pojav mladostniških »odklonov« kot so različne oblike odvisnosti, anksioznost, depresivnost, samodestruktivna vedenja. Ko iščemo vzroke za takšne oblike vedenja, lahko le redko izoliramo samo en dejavnik, pogosto gre za prepletenost več dejavnikov.

Najpomembnejši varovalni in hkrati tudi najbolj rizičen dejavnik v tem obdobju je prav gotovo družina, ki pa je v današnjem svetu v slepi ulici in potrebuje temeljite spremembe. Po znani družinski terapevtki Virginii Satir, in z njo se popolnoma strinjam, **ni pomembna oblika** družine, ki je lahko *naravna* (sestavljata jo oba starša in otrok / otroci), *enostarševska* (oče ali mama ter otrok/ otroci), *mešana* (oče ali mama, mačeha ali očim, otrok/otroci), *institucionalna*

(stanovanjske skupine ipd.), temveč **je pomembno dogajanje**, ki se odvija znotraj posamezne družine, **vsebina**, ki napolnjuje družinski prostor. Pomembna je struktura družine, medsebojni odnosi, komunikacija, zaupanje, družinska pravila, spoštovanje, podpora; vse to v posamezni družini deluje ali pa ne deluje, je ali pa ni prisotno. Družina, družinski člani so tisti, ki ustvarjajo realnost družine in temelj otrokovega soočanja z realnim svetom, ki do otroka postavlja kopico zahtev. Otrok se mora naučiti sprejemati odločitve, prevzemati odgovornost zanje in za svoja ravnanja, prepoznavati svoje želje in potrebe ter poiskati konstruktivne načine vedenja, s katerimi te potrebe in želje zadovoljuje. Tega pa se nauči tako, da mu starši postopoma širijo polje izbir in s tem postopnega prevzemanja odgovornosti za ta ravnanja. Velikokrat pa je ravno obratno. Majhnemu otroku ponujamo paleto izbir, tudi takšnih, za katere še ne zmore sprejeti odgovornosti, mladostniku pa ta prostor izbiranja ožimo.

Ker je veliko odsotnosti staršev, je mladostnik, kar se tiče preživljanja prostega časa, velikokrat prepuščen sam sebi in svoji lastni domišljiji. Po raziskavi, ki jo je izvedel Zavod Republike Slovenije za šolstvo v letu 2005 na temo razširjenosti pojava medvrstniškega nasilja med slovenskimi gimnazijci, 45,6 odstotkov slovenskih gimnazijcev v prostem času gleda televizijo, 40, 4 odstotke jih igra igre na računalniku, 35,5 odstotkov jih pohajkuje s prijatelji, 57,6 odstotkov jih posluša glasbo, s športom pa se jih ukvarja 48,5 odstotkov. Dejstvo je, da vedno več mladostnikov

preživlja svoj prosti čas pasivno pred televizorjem ali za računalnikom. Slaba stran računalnika in računalniških igrice je možnost ustvarjanja virtualnega sveta. Sveta, ki je samo otrokov in nedotakljiv in ki vedno bolj postaja tudi njegov »realni svet«, postane njegovo življenje. V virtualnosti se vse dogaja veliko hitreje, veliko lažje, vse je preprostejše, vse je na doseg klikla miške. Vse je lahko takoj in tukaj. Ni potrebno vlagati velikega navora, ni se potrebno ukvarjati z drugimi ljudmi, jih poslušati, se pogajati, sklepati kompromisov. Če ti virtualni svet začne presedati, ga preprosto izklopiš in nevarnosti ni več. In ostajaš sam. Vendar za realno življenje, za soočanje z vsakdanjimi življenjskimi izzivi, potrebujemo okoli sebe žive ljudi. Potrebujemo ljudi, ki se odzovejo na našo akcijo, potrebujemo interakcijo. Skrb. Podporo. Vzpodbudo. Spoštovanje. Zanimanje. Komunikacijo. Skupen čas. Odnose. Odnose, v katerih lahko zadovoljujemo svoje potrebe. Odnose, v katerih prihajamo do spoznanj o sebi in

o svetu okoli nas. Odnose, v katerih se imamo možnost realizirati.

Vse naštetu potrebujemo ljudje v vseh starostnih obdobjih naših življenj, mladostnik pa to potrebuje še veliko intenzivneje. Če nisem v odnosu, če nisem v interakciji z drugimi ljudmi, ostajam osiromašen za pomembne izkušnje, ki jih potrebujem v življenju. Zadovoljujoč odnos mi omogoči, da se znam odločati, da znam prepoznavati, kaj potrebujem, česa si želim in na kakšne načine lahko to dosežem, ne da bi ogrožal druge.

Družina je tisti prostor, kjer otrok in kasneje mladostnik sprejema najpomembnejša sporočila, ki govorijo o tem, koliko je pomemben posameznim družinskim članom, koliko je pomemben njegov doprinos v družino, koliko je sposoben. Na osnovi družinskih sporočil in tudi sporočil, ki jih prejema iz zunanjega okolja, zgradi občutek lastne vrednosti. Pozitiven občutek lastne vrednosti pa je temeljni varovalni dejavnik pri vseh mladostniških

»odklonih« in zagotavlja izgradnjo ustvarjalnega, kritičnega in širokega odraslega, ki zaupa in verjame vase ter v svoja ravnanja.

V družini, kjer so odnosi zadovoljujoči, kjer so postavljena življenjska in jasna pravila, družina deluje brez velikih vzponov in padcev, interakcije tečejo in otrok / mladostnik dobiva spodbudna in podpirajoča sporočila ter osnovne modele vzpostavljanja odnosov, komunikacije in soočanja z izzivi, ki so zadovoljujoči, ki delujejo, so učinkoviti in konstruktivni.

Povezovanje z ljudmi je eden izmed temeljev našega bivanja. Potrebujem te in ti me potrebuješ. V odnosu s tabo imam možnost postati to, kar sem. V odnosu s tabo lahko razvijem socialne spretnosti, ki mi bodo pomagale pri soočanju z realnostjo, pri življenju v tem trenutku, tukaj in zdaj. Brez tebe se bom težko soočal z vsakodnevnimi izzivi, ki jih bom prepoznaval kot težave in probleme. Na podlagi odnosov v družini si otrok ustvari sliko o tem, kakšni naj bi bili

odnosi z ljudmi, ki jih imaš rad, ki so ti blizu. Tu lahko dobi osnovna orodja za življenje, za ustvarjanje odnosov. Odnosi, ki jih vzpostavimo v družini, so mladostniku izhodišče za vzpostavljanje odnosov z ljudmi zunaj družine. Recimo temu osnovni model, ki ga nadgrajuje z izkušnjami pri vzpostavljanju in opazovanju drugih odnosov zunaj družine in s sporočili, ki jih dobiva v družbi (šola, vrstniki, družbene vrednote, kultura ipd.).

Družina in odnosi znotraj nje predstavljajo torej prostor, kjer dobimo osnovno popotnico za življenje. Tako kot dobimo model za vzpostavljanje odnosov, dobimo v družini tudi osnovni model komunikacije in model za reševanje težav in problemov oziroma za soočanje z izzivi, ki jih pred nas postavlja življenje.

V družinah, kjer (po V. Satir) prevladujejo nizko samovrednotenje, posredna, nejasna in neiskrena komunikacija, toga in neživljenjska pravila ter obsojajoč in obtožujoč odnos do zunanjega sveta, se slej ko prej kot

rezultat nezadovoljujočih odnosov znotraj družine pojavi družinski problem, ki ga manifestira običajno eden izmed družinskih članov. Manifestacija je lahko v obliki odvisnosti od dovoljenih (alkohol, zdravila, tobak, lepilo ipd.) ali nedovoljenih drog (heroin, kokain, marihuana, LSD, ecstasy ipd.), v obliki depresivnega vedenja, anksioznosti, različnih načinov samopoškodovanja (rezanje z nožem ali britvico, ugašanje cigaretnih ogorkov na svojem telesu ...), samomorilnosti, motenj hranjenja (anoreksija, bulimija, kompulzivno prenejedanje), mladostniške nosečnosti in splavov, nasilnega vedenja, prestopništva, različnih oblik psihosomatike. Natančne podatke o realni pojavnosti posameznih vedenj v Sloveniji je moč dobiti le za nekatera, vzrok je tudi prikritost pojavnosti. Ocenjuje se, da v Sloveniji alkohol zlorablja oz. je od njega odvisnih okoli 11% ljudi. Najbolj razširjeni drogi sta legalna alkohol in tobak. Okoli polovica mladostnikov eksperimentira s tema drogama že v osnovni šoli,

medtem ko se v to obdobje pomika tudi prvo srečanje s prepovedanimi drogami – najpogosteje je to marihuana. Med srednješolci je še vedno najbolj razširjena marihuana – okoli 66 % srednješolcev jo je uživalo najmanj enkrat, v porastu so sintetične droge (ecstasy, LSD, amfetamini). V letu 2003 je po podatkih Statističnega letopisa naredilo samomor 562 ljudi, od tega 14 otrok in mladostnikov v starosti od 0 do 19 let. Leta 2004 je bil zoper 562 mladoletnih oseb pravnomočno končan postopek pred sodnim senatom. Največ prestopkov je bilo zoper premoženje (420), zoper človekovo zdravje (60) ter zoper življenje in telo (58). Stopnja brezposelnosti v starosti od 15. do 19. leta je v 2. četrletju leta 2004 znašala 14,7% – slovenska stopnja brezposelnosti v istem obdobju je bila 6,1%. To pomeni, da je brezposelnost mladostnikov visoko presegala povprečno stopnjo. Ti mladostniki niso vključeni v izobraževalni sistem in verjetno tudi ne pripadajo vrstniški skupini. Najtežje je oceniti razširjenost motenj hranjenja, saj

je to najbolj nevidna odvisnost. Motnje hranjenja se pri večini začnejo razvijati v obdobju mladostništva in so neposredno povezane s sprejemanjem svojega spreminjajočega se telesa. V Britanski organizaciji Eating Disorders Association ocenjujejo, da ima anoreksijo (ekstremna izguba telesne teže kot posledica pretiranega nadzora nad telesom) 1 % žensk in 0,1 % moških, bulimijo (uživanje večjih količin hrane, povezano z bruhanjem ali uporabo odvajal) 3–5 % žensk in 0,3–0,5 % moških ter motnjo kompulzivno prenajedanje (uživanje

ogromnih količin visoko kalorične hrane) 12 % žensk in 12 % moških.

Kot že napisano je za proces vzpostavljanja osebne avtonomije in izgrajevanja identitete pomembna »vsebina« družine, ki predstavlja le en del (osnovo) pri izgrajevanju notranjega sveta mladostnika. Veliko je odvisno tudi od posameznikove osebnosti, njegove strukture in različno izraženih potreb.

Vedno večjo vlogo pa ima pri tem družba. Predstavljajo jo vrstniki, šola, kultura, socialni položaj družine, sistem vrednot, ki prevladujejo v družbi. Družba

s svojo pospešeno hitrostjo dogajanja in ponujanja vabljivih možnosti življenja v virtualnih svetovih postaja vplivnejši rizični dejavnik.

Vzpostavljane socialnih stikov in iskanje svojega mesta v družbi začenja mladostnik z intenzivnejšim povezovanjem z vrstniki. Mnenje vrstnikov dobi posebno težo in zelo pomembna postane sprejetost v posamezne vrstniške skupine. Na ta način mladostnik išče svoje mesto in se potrjuje. Za mladostnika, ki ima slabo samopodobo, ki o sebi nima dobrega mnenja, so vrstniške skupine, v smislu pritiska skupine, lahko velik rizični dejavnik za pričetek eksperimentiranja z izbiro različnih vrst »odklonskega« vedenja, nekateri eksperimenti lahko vodijo v odvisnost.

Tudi šola spada med varovalne dejavnike. Menim pa, da je šola, ravno tako kot družina, potrebna in zrela za spremembe. Stara forma šole ne ustreza več današnjemu času in današnjim otrokom / mladostnikom. Ravno tako

kot v družini je potrebno tudi v šoli delati na vsebini, na dogajanju v šoli, na življenjskih pravilih (ki morajo vključevati pravice in dolžnosti enakovredno), na zadovoljujočih odnosih med mladostniki / sošolci in tudi oz. predvsem med mladostniki in učitelji. Z medsebojnimi odnosi, ki temeljijo na spoštovanju in zaupanju, lahko šola kot institucija zgradi pozitivno šolsko klimo, ki je močan preventivni dejavnik. Kadar se mladostnik znajde v težavah, to velikokrat najprej opazimo v šoli. Najpogostejši znaki, da se z mladostnikom »nekaj dogaja« so nenaden padec učnega uspeha, pričetek neopravičenega izostajanja od pouka, različne oblike psihosomatike, zamišljenost, umikanje iz vrstniške skupine (razreda) ... Žal se vse prevečkrat dogaja, da starši prisluhnejo namigom s strani šole precej pozno, ko težava ni več le nakazana, temveč se že razvije v problem.

Tu pa smo spet pri družini, odnosih in medsebojni povezanosti družinskih članov.

ZGODBE MLADOSTNIŠTVA

Moja zgodba

DANAŠNJI SVET je pokvarjen. Obstaja mnogo izprijenih, izkrivljenih idej, ki narekujejo, kakšno naj bo naše življenje. Hitro, kapitalistično, potrošniško življenje stremi k čim večji popolnosti na vseh področjih in eno izmed njih je tudi idealno, popolno telo. A tu se meni postavi zame nerešljivo vprašanje. Kaj sploh je popolno? Zame popolnost danes ne obstaja več, prav tako kot ne obstaja popolno telo. Mediji in modne hiše nam narekujejo modne smernice, kako naj se ljudje oblačijo, da bodo »in«, kakšno postavo naj imajo, da jim bodo ta oblačila pristajala. A ta, za medije in modne hiše idealna postava je preprosto presuha. Po modnih pistah se sprehajajo do kosti shujšane deklice, ki komaj še hodijo, a one so resnično sad lepote, kot pravijo. Ali je res lepo videti deklico, popolnoma brez oblin in mesa, katere edine telesne izbokline so kosti, ki že kar bodejo skozi kožo?

Hkrati pa nam živilska industrija ponuja vsak dan več živil. Nekatera nas redijo, zadnje čase pa je v modi vedno več tako imenovanih dietnih hranil,

zaradi katerih se ljudje ne bodo redili, kvečjemu hujšali. Kar spomnite se, koliko oglasov je vsak dan na televiziji za ta in ta jogurt in vsi od teh jogurtov so dietni. Hiperprodukcija hrane v zadnjih stotih letih je prinesla ljudem mnogo težav. Kopamo se v izobilju hrane, vedno več je ljudi s prekomerno težo, takšnih, ki imajo probleme z zdravjem zaradi debelosti, in ni čudno, da je danes v modi hujšanje, vegetarijanstvo in še veliko drugih prehranjevalnih praks. Hrana vedno bolj postaja način, kako potrošniku vsiljevati prepričanja, za katera ni rečeno, da so dobra. Zame svet postaja le nekakšna tovarna hrane in dobrin, ki pa ne prinaša nič dobrega.

Anoreksija. Ljudje mnogo premalo vedo, kaj ta izraz pomeni. Anormalen, maničen, obseden, depresiven, nervozen, shujšan in še mnogo je besed, s katerimi bi lahko opisal anoreksične osebe. Tudi sam sem eden izmed teh, ki jih je ta stvar doletela. A ta stvar ni kar tako. To je zelo resna bolezen, je motnja hranjenja, ki pušča še resnejše posledice v človekovi notranjosti. A to ni edina izmed motenj

prehranjevanja, obstaja tudi bulimija in kompulzivno prenašanje. Res je, da te boleznii doletijo večinoma ženske, a tudi moški nismo izvzeti!

Zase si nikoli ne bi upal trditi, da me bo kdaj doletela ta bolezen, a kot pravijo, zarečenega kruha se največ poje.

V osnovni šoli sem se začel počasi, a vztrajno rediti. V sedmem razredu sem imel že skoraj devetdeset kilogramov. Vedno bolj sem postajal tarča posmeha, zasmehovali so me prijatelji, zasmehovala me je okolica, v šoli mi ni bilo prijetno, ko so bili pri športni vzgoji vsi fantje gibčni in v dobri formi, jaz pa sem bil le okrogla kepica, ki se nikakor ni ujemala z ostalim svetom. Tudi družina nosi velik delež bremena, ki ga je takšen najstnik, kot sem bil jaz, moral prenašati. Starši, ne bodite v skrbeh, če je vaš otrok debel, ne odrekajte mu hrane, ne posmehujte se mu. Razumite, da so najstniška čustva še v razvoju, da so to najbolj krhka leta človekovega notranjega razvoja, ko najstnika užali že najmanjša žal beseda. Če ta beseda prileti iz ust lastnih staršev, je to najhujša stvar, ki tako zelo boli, boli

daleč globoko v srcu in najstnika spremlja na vsakem koraku. V ušesu se kar sliši odmev: »Debel si! Ne jej toliko! Dovolj si pojedel! Poglej se, kakšen si!«. Ko sem bil star 13 let, sem nosil že konfekcijsko številko 52, ki je normalna za odraslega moškega, ne pa za pubertetnika. Venomer sem se spraševal, zakaj hudiča se to meni dogaja, zakaj moram biti takšen? Vse te krute stvari so se kopičile v moji glavi. Vse povezano z mojim telesom mi je že presedalo, in potrebna je bila radikalna sprememba. Ob koncu sedmega razreda sem se odločil, da bom shujšal, da ne bom več takšen pujssek, kot sem se sam sebi zdel. Podoba tega pujska pa je ustvarila okolica, v kateri se nisem več počutil varno in prijetno. Počasi sem začel manj jesti, vedno bolj so me zanimale knjige o prehrani in dietah. Začel sem se redno ukvarjati s športom, vsak dan sem prekolesaril petnajst kilometrov in kilogrami so se začeli hitro topiti. Zelo hitro! Občutek, da obvladam svojo težo, da hujšam, je bil zelo dober. Končno sem našel sredstvo, kako pokazati okolici, da zmorem, da sem vsem ljudem sposoben

zapreti usta in jih za vedno utišati. Hujšanje je postalo način, kako se znebiti vseh nesramnih besed in pritiskov. Kontrola nad hujšanjem pa mi je počasi uhajala iz rok. Moje misli so postajale enolične in čudaške. Bolnik se tega ne zaveda, ampak zelo hitro te moč nad telesom zaslepi. Vsak dan bolj sem bil pozoren na to, kaj jem. Vedno, ko sem imel kaj časa, sem bral knjige o hrani in dietah, zanimal sem se za lastnosti hrane, kakšne vplive ima na telo, predvsem pa o njeni kalorični vrednosti. Kalorije sem izračunaval vsak dan, kot da bi bil nor. Začel sem omejevati svoj dnevni vnos energije, ki je zelo hitro prišel na borih 500 kalorij in še manj. Moja vsakodnevna spremljevalka pa je postala tudi tehtnica. Tehtal sem se tudi po petkrat na dan. Vse skupaj je postajalo tako čudno, preveč ozkogledno. Moje misli so se vrtele samo še okrog hrane in ničesar drugega. Preprosto rečeno, postajal sem obseden in depresiven, a sam se tega nisem zavedal. Po kakšnem mesecu hujšanja sem že dosegel svojo idealno težo, vendar takrat

se je začelo najhujše. Prevzel me je tako močan strah – do hrane in do tega, da se bom zredil nazaj v debeluščka, če bom zopet normalno jedel. Mojega hujšanja se ni dalo več ustaviti. V upanju, da bom ostal lep in suh, sem še naprej hujšal. Depresija pa je začela delati svoje. Bal sem se kilogramov in hrane, zato sem postal izoliran od družbe. Prijateljev nisem več poznal, v družbo nisem hodil samo

zaradi tega, ker me je bilo strah, da mi bodo povsod ponujali dobrote, ki sem se jih bolešno bal. Moji edini prijatelji so postali tehtnica, kolo in knjige o prehrani in dietah. Vse dneve sem čepel doma v svoji sobi in razmišljal, kaj naj storim. To hujšanje me je začelo nažirati, nisem si ga želel, a odreči se mu nisem mogel, nisem bil zmožen. Izoliranost od sveta in neprestane misli o hrani so me pripeljale v hudo depresijo. Misel na smrt je bila vedno slajša. Premišljeval sem o načinih, kako se ubiti, kako vse končati, a usodnega koraka nisem bil zmožen storiti, ker sem čustveno zelo krhka oseba. Jok je bil edini izhod v sili. Jokal sem, kadar je bilo možno, zraven pa sem poslušal destruktivno in zamorjeno glasbo, ki je vse samo še bolj podžigala. Moja čustva so odšla, ni bilo več sreče, veselja, zaljubljenosti, samo še žalost in obup. Prav tako ni bilo več pubertete, saj sem s hujšanjem zavrl svoj telesni razvoj. Punce izgubijo menstruacijo, meni pa je ugasnil moj prijatelj ... Dobesedno ugasnil. Puberteto sem preprosto preskočil, postal

sem na zunaj zelo resen, a v resnici sem imel ogromne probleme. Ko je bilo z mojo glavo še vse v redu, sem v dveh mesecih shujšal za trideset kilogramov. Ogromno za tako kratek čas! Ko pa me je v svoje kremplje potegnila anoreksija, sem začel uničevati samega sebe, izgubil sem vse mišice, postal sem šibak kot zobotrebec.

Ker zame ni bilo več izhoda, je bilo treba nekaj ukreniti. Starši niso opazili, kaj se z mano dogaja, zato sem jim vse skupaj zaupal. Odšel sem po pomoč k zdravniku in ta me je napotil v Maribor na zdravljenje. Odšel sem na pedopsihiatrični oddelek, kjer zdravijo ljudi s psihičnimi motnjami. A takšno zdravljenje zame ni zdravljenje. Tam sem moral nonstop jesti, saj drugače ne bi prišel ven. To je bila največja muka, sprijazniti se, da moram jesti. Prve dneve sem ves objokan točil solze v krožnike, a počasi je le šlo. Ime pedopsihiatrija nam pove, da gre za psihiatrično zdravljenje, a o tem ne duha ne sluha! Ta bolnica je le pitalnica, kjer te spitajo in te pošljejo

domov, ko imaš zanje zadostno težo. V celotnem času, ki sem ga prebil tam, sem bil deležen le trideset minut pomoči psihologinje, ki tako ali tako ni vedela, kaj naj z mano. »Kakšno zdravljenje neki, kako me vi zdravite, vi me le silite s hrano! Jaz nisem telesno bolan, moja duša je bolna, pozdravite mi glavo, ne pa telo!« sem si mislil in še danes mislim isto. To ni zdravljenje, še enkrat povem. Takšen način, kjer bolnike zdravijo samo s hrano in jih na nek način prisilijo v hranjenje, se mi ne zdi dober in niti ne uspešen. Sicer pa tako rezultati zdravljenja pri nas to zelo lepo prikažejo, saj se vedno več bolnih oseb na zdravljenje odpravlja v tujino, kajti slovenske metode niso nič kaj uspešne. Osebe z motnjami hranjenja so osebe, ki imajo uničeno samopodobo, njih, oziroma nas, uničuje strah pred hrano, ta strah pa je le v naših glavah. Vzrok te težave je v psihičnem stanju bolnika in ta uničena duševnost potem privede do destrukcije telesa samega. Potrebno je zelo kvalitetno psihološko zdravljenje, ne pa vsiljevanje hrane, kar

je največja napaka pri nas. V Sloveniji je zdravljenje vse preveč površno. Sam sem se v bolnici naučil precej metod, kako prevarati zdravnike, kot na primer prekomerno nacejanje z vodo, samo zato, da sem bil ob tehtanju težji. Spil sem tudi do dva litra vode v 5 min, kar se sliši bolešno. Ko prideš z zdravljenja, ti ne preostane nič drugega, kot da si zopet prepuščen samemu sebi, razlika je le v tem, da te nihče ne sili s hrano in tako sem zopet shujšal. V enem tednu za 5 kilogramov. Doma so uvideli, da tako ne bo več šlo naprej, zato so mi poiskali pomoč zdravnika, ki se ukvarja z zasvojenostmi. Priznal mi je, da on ni specializiran za takšne bolezni in me napotil k psihologinji, ki ima izkušnje s takšnimi, kot sem jaz. Še enkrat hvala doktor Stupar! Psihologinja pa je bila moja rešitev. Bila je edina oseba, ki sem se ji lahko popolnoma odprl. Prve ure pri njej so bile kar pretirano mučne, ob vsakem pogovoru sem jokal, saj je depresija še vedno opravljala svojo nalogo. Čim je beseda naletela na družino

in hrano, sem se zlomil. Zakaj družina, ne želim govoriti, ker so to zame preveč osebne stvari. K njej sem hodil vsak teden za eno uro in terapija je trajala skoraj leto in pol. Skupaj sva poiskala vzroke mojih težav, kaj se skriva za njimi, pogovarjala pa sva se tudi o čisto vsakdanjih stvareh. Večinoma se je pogovor vrтел okoli hrane. V tem boleznem obdobju sem postal pravi strokovnjak za prehrano in včasih kar ni mogla verjeti, kako pomembno znanje se skriva v moji glavi, a na žalost to znanje meni ni pomagalo, ampak me je pripeljalo na rob samouničenja. Pri njej sva vodila tudi evidenco mojih kilogramov. Vse skupaj je bilo popolnoma drugače kot v bolnici. Spoznal sem, da je potreben pogovor, da se moram nekomu nujno zaupati, sicer bo samo še slabše. Počasi so se stvari začele sukati na bolje. Moja teža ni več padala. Postajal sem bolj samozavesten in ponosen nase, da zmorem brez hujšanja. Najbolj pomembno pa je bilo spoznanje, da se tudi, ko se normalno prehranjujem, ne redim in da nimam pretiranega strahu,

da bi se zopet zredil. V času terapije pri psihologinji sem si našel tudi prvo punco v svojem življenju, kar je bila zame najlepša stvar. Ko je psihologinja uvidela, da sem na zelo dobri poti do ozdravljenja, sva zaključila mojo terapijo, a pustila mi je možnost, da se lahko kadar koli vrnem k njej, tudi zaradi kakšnih drugih problemov. Rekla mi je celo, da jo lahko pokličem sredi noči, če bo hudo. Zanima me, koliko doktorjev je pripravljenih to storiti za svoje paciente. Resnično je bila prava oseba zame! Ne vem, kako bi opisal vso to hvaležnost, ki jo bom čutil do konca življenja. Še danes se čutim dolžnega, da jo pokličem in se ji zahvalim. Z besedami se na žalost ne da opisati trpljenja, ki sem ga doživiljal med anoreksijo in hkrati depresijo. Če bi bilo to možno, mislim, da bi se marsikdo sam pri sebi zamislil in se vprašal, čemu je to potrebno, kje so naše napake, da se to dogaja.

Danes sem zdrav. Vsaj rečem lahko tako, čeprav posledice ostanejo za vedno. Kaj pomeni biti popolnoma ozdravljen,

ne vem. Niti se ne spomnim, kak odnos sem imel do hrane pred anoreksijo. Posledice v moji glavi bodo verjetno večne. Odnos do hrane je postal čisto drugačen. Prvi dve leti po anoreksiji sem imel še kar nekaj problemov, saj sem imel še vedno preračunano, koliko lahko pojem. Danes je malce drugače, saj si dopuščam, da pojem to, kar si zaželim. Ne najdem besed, kako bi opisal svoj odnos do hrane. Vedno ko jem, se

prehranjujem z zavedanjem, kaj jem in koliko sem pojedel. Ko jem, premišlujem o hrani, vendar ta hrana ni več sovražnik, zame je postala vir življenja, saj brez nje preprosto ne gre.

Anoreksija je bila zame zelo boleča izkušnja, vendar nikoli mi ne bo niti malo žal, da se mi je to zgodilo. Toliko spoznanj, kolikor mi jih je prinesla ta bolezen, mi ne more prinesiti nobena druga stvar. Nezavedno sem postal

strokovnjak za prehrano, spoznal sem vse njene lastnosti, kaj se z njo dogaja v našem telesu, kakšne učinke ima na nas. Moj odnos do prehranjevanja je postal zelo zanimiv, vendar ga resnično ne znam opisati z besedami, ker se to dogaja v moji glavi in je nezavedno oziroma vrojeno vame. Tega odnosa ne bom nikoli spremenil. Super se mi zdi, da sem drugačen od ostalih ljudi, ki jedo brezglavo, ne da bi mislili na to, kaj ta hrana počne z njimi. Ostajajo slepi za to, kar je vir njihovega življenja. Hrana je najpomembnejša stvar za življenje, a posvečamo ji mnogo premalo pozornosti in to je napaka.

Postal sem oseba, ki je dojemljiva za drugačnost. Vedno bolj me privlačijo alternativne stvari, ne maram črednega nagona množic. Anoreksija me je duhovno razvila in zato sem ji hvaležen. Niso samo kilogrami, kot nekateri mislijo, gre za naša podstrešja, tam se vse dogaja in tam je treba iskati vzroke vseh

stvari. V naših glavah.

Starši, učite svoje otroke zdravega prehranjevanja, ne počnite takšnih napak, kot so se dogajale pri nas in se še vedno dogajajo. Ne žalite svojih otrok, ne odrekajte jim hrane. Ne bodite zaverovani v svoj prav, imejte odprta ušesa tudi za svoje otroke. Čeprav ste starejši in izkušenejši, počnete včasih hude napake s tem, ko gonite svoj prav do onemoglosti. Res je, da vas je težko spremeniti, če ne celo nemogoče, kar sem sam zelo dobro spoznal, a ni vrag, da se včasih ne bi mogli zamisliti nad svojim početjem in nekaj spremeniti v svojih glavah.

Naloga nas vseh je, da postanemo odprti do ljudi z motnjami hranjenja, poskušajmo jim pomagati. Svet si ne sme zatiskati oči, to ni tabu tema, to je resničnost in ta resničnost je za bolnike še kako zelo huda! Kako huda, vemo samo mi, ki smo to izkusili.

D. F.

Alkohol naš vsakdanji ...

OPojNE TEKOČINE so del mojega življenja. Brez pomote, tole ni izpoved članice anonimnih alkoholikov, pa vseeno zgornja fraza drži. (Presneto srečna bi bila, če bi lahko rekla, da sem hčerka člana AA.) Toda ...

Po enem letu so stvari še vedno enake, kot so bile doslej. Kaj to pomeni? 1x, 2x, 3x, včasih celo večkrat na teden se »moj ljubi očka« s svetlečimi očmi primaja domov pozno zvečer. In vsakič, ko pride, se mi zdi, kot da bi ga pekla vest, poskuša se pogovarjati, se pretvarjati, da ni nič, da je popolnoma trezen, včasih se pretvarjamo vsi. Ne da se nam vedno znova prepirati o tem, zakaj pije, zapravlja denar po gostilnah, zaradi svoje pijanščine prepogosto menja službo (nihče ne želi alkoholika) ...

Še do lanskega avgusta sem živila v naivnem prepričanju, da je z njim vse dobro, a v sebi sem vedno vedela, da je zasvojen. Nekega dne je moja sestra končno izgovorila tisto, česar si nihče od nas ni zmožal priznati: »Ati, alkoholik si!«. In sledil je cel kup izgovorov z

njegove strani, v dokaz, da ni ... Ko je videl, da mu nismo nasledle, se je zaklel da bo do božiča (torej 4 mesece) abstiniral, da nam pokaže, da zmore brez alkohola. Že po enem mesecu abstinence so se njegove oči ob večerih spet svetile ...

Verjetno ima vsaka družina kakšno skrivnost. Mislila sem, da je naša dobro varovana, nisem želela da bi kdor koli zvedel, da v resnici nismo takšna perfect family, kot deluje na prvi pogled. Stanje pri nas doma sem skrbno skrivala pred prijatelji, posledično sem jih mnogo manj vabila domov kot oni mene, saj nikoli nisem mogla biti prepričana, da se ne bo ravno tistega dne ati spet primajal domov.

Mislila sem, da nihče ne ve nič ... Nato pa sem izvedela, da za atijevo popivanje ve večina sorodstva, da so menda mami že celo tolažili, da je tudi njegov oče rad pil, sedaj pa je že nekaj let trezen (če pomislimo, da je star 77 let in jemlje ogromno zdravil, je to skoraj logično). Slaba tolažba, še slabše opravičilo za atijev alkoholizem. Sama, recimo, ravno zaradi njega skoraj ne

pijem alkohola, le deci šampanjca ob novem letu, izjemoma kdaj kak požirek breezerja (če bi spila celega, bi bila verjetno že pošteno »v rožcah«) and that's it. Nikoli še nisem bila pijana in upam si trditi, da tudi nikoli ne bom. Če celo življenje gledaš žrtev alkohola, te mine, da bi se kdaj ukvarjal s to zadevo. Pa tudi, kot je rekla Lady Nancy Astor: »Eden od razlogov, zakaj ne pijem, je to, da sem rada zraven, ko se zabavam.«

Drugi, tretji, četrti ... razlog pa je v mojem strahu, da bi se tudi jaz zapila. Vem, da sva si v marsikaterih značajskih lastnostih z atijem zelo podobna, nočem si dati priložnosti, da bi si uničevala življenje, kot si ga on.

Bojim se, da bi me doletela ista usoda, kot je moja mami. Življenje z alkoholikom, življenje, ki ga prežemata razočaranje in obup. In zato sem svojemu fantu jasno povedala, da ga bom pustila tisti trenutek, ko ga bom videla pijanega. Popolnoma me razume, saj dobro pozna mojo »alkofobijo« in obljubil mi je, da mi tega ne bo nikoli potrebno narediti.

Verjamem mu.

Moji prijatelji so ljudje vseh spektrov – od popolnih abstinentov, do mladih, ki se vse prevečkrat zapijajo. Najboljši prijatelj spada mnogo bolj v drugo kot v prvo skupino, a pri njem me to niti ne moti. Ne bi zdržala s takim fantom, z njim pa – kot prijateljem – dobro shajam. Večkrat sva se že pogovarjala o tem, spomnim se pogovora ob treh zjutraj, ko sem nepričakovano uletela na neko žurko in ga zagledala napol spečega za mizo, pijanega, seveda ... Bil je popolnoma šokiran, ponavadi ne hodim na žure, za katere se že vnaprej ve, da bo veliko alkohola. Tedaj pa sem za spremembo šla in nikoli ne bom pozabila tistega pogleda, bilo ga je sram, da sem ga videla pijanega. Njega, ki me sicer tolaži, ko sem na tleh zaradi atijevega pijančevanja, ko ne prenesem več zmerljivk, ki mi jih ati troši, ko je (hm, še vedno mi je čuden izraz) vinjen ... Tiste noči sva naslonjena drug na drugega razpravljala o teh »alkožurkah«. Kaj je smisel?!

Je res tako zabavno se ga »nažreti do onemoglosti« in polovico žura itak preživeti (v najboljšem primeru) ob stranišni školjki? Je res ful kul, da se ne zavedaš, kaj počneš, in se hočeš naslednji dan od sramu pogrezniti v zemljo? Je res potreben alkohol, da se sprostiš, da se ti razveže jezik, da lahko zažuraš? Če je vse to res, smo Slovenci precej ubog narod. In raziskave kažejo, da je. Kažejo pa tudi, da je vsak deveti Slovenec alkoholik. Moj ati je na žalost med njimi, a dokler si tega ne bo sam priznal, se bo življenje moje družine še naprej nadaljevalo po ustaljenem ritmu: jutro – vonj alkohola v kopalnici, atijevi pogledi, polni sramu zaradi prejšnjega večera; dan – pretvarjanje, da je vse v najlepšem redu; pozno popoldan – upanje, da bo prišel domov trezen; večer – upanje se razblini, ponovi se že

tisočkrat videna zgodba, tisočkrat slišani prepir. Mislila bi si, da se bom po vseh teh letih že privadila na takšno življenje, pa se ne morem, nisem več punčka, ki je verjela, da stanja ni mogoče spremeniti, ki si je zatiskala ušesa, da ne bi slišala prepirov, ki je objemala pijanega očka, da si ne bi kaj naredil ... Ne, postavljam ga pred dejstva, ne tajim si več resnice, pripravljena sem mu stati ob strani, ko se bo odločil za zdravljenje. Če se bo ...

Ko je Mali princ srečal pijanca, ga je vprašal, zakaj pije.

- »Da pozabim.«
- »Pozabiš kaj?«
- »Da pijem.«

Zakaj je dan
ves lep in nasmejan,
in zakaj je dan,
ko je vse upanje in trud zaman?

Pride nepozabna noč,
ki ji vliva neverjetno moč
in za njo temna, črna noč,
v kateri zbegano kliče na pomoč.

Sedi na stolu, strmi v tla,
misel riše morilsko črto zla.
Hodi po zaprašenih hodnikih sveta
in zopet išče luč, ki je zašla.

Pada in pada v globino morja,
beži pred krutim valom gorja,
skuša ujeti ritem sreče,
a jo svet znova in znova iz tina meče.

V njene puščobne, sive dni
kot žarek zlat je končno posijal,
omrežil jo z žarečimi očmi,
na srce ji zaigral.

Zdaj je njen princ, ki ga večno je iskala,
je žarek, ki mu vse bi dala,
je on, ki jo rešil je bolečine,
je ljubezen, ki noče, da mine.

Pa zakaj obstajajo trenutki, ki ju včasih
doletijo?
Tisti res hudičevo prekleti, ki tako zelo bolijo.
Milijoni trnja se ji usujejo pod nogami,
vsaka iskra se skriva za neznanimi gorami.

A hip za tem jo zopet objame toplina,
potopi se globoko vsa bolečina.
Poboža jo žarek, ki sega do dna srca,
začuti, da jo neznansko rad ima.

Pogleda jo s tako iskrenimi očmi,
da ji vsako temno misel prepodi,
popelje jo daleč v neskončno nebo
in prisega, da ji vedno bo lepo.

Usoda od nekdaj obvladuje vse nas,
kakor se ji zdi, tako pa začara naš notranji jaz.
Pod njenim vplivom lahko sami
sebi uničimo življenje
in za vedno pozabimo, kakšno je trpljenje.

Mnogi ljudje govorijo, da za ljubezen živijo.
Nekateri zaradi nje močno trpijo.
Res je, ljubezen daje voljo do življenja
ali vodi v smrt.
Zaradi nje obraz je svetel in zaradi nje je strt.

Suzana Gradišnik

*Padam v prepad,
Mi več živeti ni.
Zazrem se v daljavo,
Nikjer ni več luči.
Kričim na ves glas,
Vse me že boli.
Iščem samo sebe,
A ne najdem poti.
Sem lutka skušnjave,
Ki nima radosti.
Kdaj bo tega konec?
Ne ve nihče od nas.
In kdaj bo srce toplo?
V njem je le še mraz.
Nihče se ne obrača,
Vsem se kar mudi.
In jaz ostajam sama
V vsej tej pravljici.*

Kristina Bukvič

*Gledam skozi zaprte oči,
saj tako vidim tisto,
kar želim videti.
Nočem jih odpreti,
ker vem, da bo potem
vse lepo izginilo in
znašla se bom zopet v svetu,
kjer vidim le tebe.*

*Živiš v sedanjosti,
a se je ne zavedaš ...
Gledaš okoli sebe,
a ne vidiš ...
Si prisoten,
a ne veš, kaj se dogaja ...
Toliko stvari, toliko dogodkov,
a kaj, ko jih ne doživiš.
Zate obstaja le preteklost.
Tam živiš, tam vse vidiš,
veš, kaj se dogaja,
tam ti nekdo ...*

*Bil si najsvetlejša zvezda na nebu,
kazal si mi pot v najtemnejši noči,
ko nisem videla izhoda.
Vendar zdaj sem izgubljena ...
Zakaj zvezde ne morejo obstajati večno?*

Nika Košak

Danes

potrkaj štirikrat in me pokliči.
Za usako črko enkrat.

Potrkaj štirikrat. Lepše se sliši.
Zven lesa globlje odmeva.

Poišči me, sicer me boš izgubila.
Sem v četrti vrsti, četrti po vrsti.
Kjer je najmanj ljudi.

Prinesi mi štiri narcise,
da me boš lažje našla
med cipresami, ki poplesavajo nad mano.

Potrkaj štirikrat. Ne bo pomagalo.
Ime je trdno vklesano.

Kje si bila

včeraj?

Dino Lalič

Svet je v moji glavi

Od daleč vanj strmim,
čeprav je v meni ...
Bežno se včasih ga bojim,
a kaj drugega lahko storim?
Po poti stopam in živim.

Drugačno je,
drugačno v moji glavi ...
»Zaman je.«
Kdo to pravi?

Zvesto si bom sledila,
Največ le zase bom storila ...
Si ob meni?
Ne stoj nemo tam!
Dokaži mi, da ni zaman!

Katja Anderlič

NAJSTNIŠTVO JE KRASNO obdobje, saj se takrat zgodi mnogo norih stvari, vsega po malem in prvokrat. Ampak na žalost vse nekdaj nove, razburljive stvari, kmalu postanejo vsakdanje in dolgočasne. Žal mi je za vse, kar sem že doživela, kajti to pomeni, da teh stvari nikoli več ne bom mogla doživeti na novo, z začetnim navdušenjem. Stvari nikoli kasneje niso takšne kot prvokrat. Kako noro se mi je zdelo, ko sem prvič lahko ostala zunaj malo dalj časa. Zdaj ob tem ne čutim več nikakršnega vznemirjenja. Kakšna frajerka sem se zdela sama sebi, ko sem si prvič pobarvala lase. Ali pa, kako sem bila obupana, ko sem dobila prvi špon. Čez čas človek celo na to postane odporen ... Ravno v času mladostništva se strne toliko novih stvari, tudi prva resna grenka spoznanja, a hkrati toliko norih občutkov, veselih doživetij. Žal mi je, da ne znam teh občutkov obdržati dalj časa. Da se na nek način navadim na vse lepe, zanimive stvari, ki potem postanejo nekaj vsakdanjega. Kje je tisto vznemirjenje, ki sem ga čutila včasih, ko sva se s prijateljico usedli na vlak in šli v

Ljubljano? Ti občutki počasi izginjajo. Moja mama bi temu rekla odraščanje ali pa pridobivanje izkušenj. Ampak to me na nek način prikrajša za mnogo stvari. Vse včasih razburljive, zabavne stvari začnem jemati za samoumevne. Mogoče se zdi to hecno slišati iz ust tako mlade punce, vendar se včasih prav nostalgичno spominjam, s kakšnim žarom smo si nekoč pripovedovali, kaj je kdo počel med vikendom, kakšno bedarijo smo ušpičili v šoli ali kako je kdo skozi okno zlezal iz hiše. Te zgodbice postajajo počasi enake. Vendar se pripovedujejo nove, nekatere celo bolj zanimive. Prihajajo torej, na srečo, nove stvari, ki me razveseljujejo in navdihujejo. Ki mi dajejo zalet in smisel. Upam, da bo takih stvari čim več in vedno dovolj. Da bodo navdih novim zgodbam, ki se bodo pripovedovale s prvotnim žarom, zanimanjem in veseljem (mogoče celo kdaj napisale ali odigrale, tako kot se igra tale zgodba, mozaik naših mladih življenj).

Urša Sojč

Usodni večer

Julij. Sopara. 21.00. Klub Avenija na Gregorjanski cesti 12. Nabito poln lokal. Iz njega znana pesem: »Kaj tu dogaja, kje se misel poraja, kdo je tu in kdo ni, kako čudno že poznane se mi zdijo vse te nove poti.« (T. Kovač – Kjer ste vi)

Ples. Petje. Urini kazalci hitijo neusmiljeno proti dvanajstici, naši junaki pa se kratkočasijo na koncertu sezone. Tajda, Anja, Valerija, Žan, Matjaž in Sergej so zbrani v novozgrajenem lokalu Avenija. Med glasbenim odmorom si privoščijo novo pivo. Steče pogovor.

TAJDA: Kakšno vzdušje, kdo bi si mislil.

To poletje bo glede na današnji dan še nekaj posebnega.

ŽAN: Prav gotovo bo prineslo tisoč in eno doživetje, saj se je komaj pričelo.

ANJA: Ampak kdo bi pričakoval, da bo lokalček tako zaživel. Pred pol leta še ruševina, danes pa nabito poln.

SERGEJ: Prav zares so se potrudili.

Poglejte, konec je odmora. Gremo plesat!

MATJAŽ: No pa razmigajmo naše »stare« kosti.

Sledi glasen smeh in naši junaki se vrnejo na plesišče, ki je danes še posebej lepo, okrašeno z novimi, ročno izdelanimi, papirnatimi okraski. Napoči čas za nov odmor in gostje zopet posedejo.

VALERIJA: Super. Končno malo počitka.

Tole norenje me je kar malo izčrpalo.

ANJA: Valerija, to je šele začetek.

Letošnje poletje bomo preživel enkratno. Sploh pa sedaj ne bo noben kraj preoddaljen za obisk, saj nas bo prevažal Sergej. Je tako?

SERGEJ: Seveda Anja. Super je tudi dejstvo, da se bomo lahko mudili in odšli takrat, ko bo nam najbolj ustrezalo in ne takrat, ko bodo po nas prišli starši ali pa bo odpeljal avtobus.

MATJAŽ: Res ti zavidam in komaj čakam, da tudi sam opravim vozniški izpit.

ŽAN: Veš Matjaž, ko enkrat vstopiš v avto šolo hitro spremeniš svoje mnenje. Že zaradi stroškov.

TAJDA: Ne omenjajte mi šole sredi počitnic. Dovolj! Pogovarjajmo se o čem bolj »nešolskem«.

MATJAŽ: Dobro. Kaj ko bi nekaj spili!
Jaz častim.

ANJA: O, kako pa to? Ali kdo kaj
praznuje?

MATJAŽ: V bistvu ... Izvedela boš, ko
nam prinesejo pijačo.

Valerija se nasmehne Matjaževim besedam, ostali se za njo in njen nasmeh ne zmenijo. Preveč so zatopljeni v pogovor o bližajočem se maturantskem izletu. Kmalu jim natakarica postrže z novim pivom.

MATJAŽ (*ponosno dvigne pločevinko in nagovori družčino*): Nazdravili bomo srečnemu dogodku, ki daje mojemu življenju smisel. Zgodil se je pred enim tednom, ko smo bili skupaj na morju, danes pa vam bo razkrit.

ŽAN: Kaj dolgoveziš! Povej že, kar misliš.

MATJAŽ: No, takole je. Verjetno ste že sami opazili, da z Valerijo preživiva ogromno časa skupaj. Tako se je med nama prižgala iskrica ljubezni in od prejšnjega tedna dalje sva par. Torej, na zdravje najini zvezi.

Nazdravijo.

PUNCI *Valeriji*: Kako pa to, da nama nisi ničesar povedala? Ti lisička zvita, kako si to dobro skrivala ...

Fantje molčijo. Sledi nova glasba, pa ples in petje. Valerija in Matjaž se sedaj vedeta kot prava zaljubljenca tudi pred prijatelji. Koncert se zaključí, naši junaki pa polni

novih vtisov zapustijo Avenijo. Sergej sede za volan in odpelje družčino proti domu. Kar naenkrat pa ...

Nekje na drugi strani mesta se pod mostom iz dneva v dan zbirajo uživalci drog. Tako se tudi ta večer pod mostom odvija čudežni ples igel, žlic, vžigalnikov in poglavitne sestavine – heroína. Skupina treh mladcev kljub polni zadetosti deluje normalno – no saj v bistvu so v normalnem stanju. Med njimi teče zanimiv pogovor.

TEO: Mmm. Kakšen dober »staf«, stari.
Kje si to staknil Joe?

JOE: Veš Teo, to je nizozemska roba. Včeraj mi jo je priskrbel Bine, sestrin kolega iz srednje šole. Res ne vem, zakaj ga ni marala za fanta, ko je pa tako COOL. Pa še »staf« bi lahko dobili po nižji ceni.

MIŠA: Tvoja sestra je čudakinja. Se ona sploh zaveda, v kakšnem bogastvu bi se kopala? Ej, samo tale doza je pa huda. Še nikoli nisem doživela takšnega bombastičnega občutka kot nocoj. Le kaj mešajo na zahodu, da je roba tako super. Oh, kako prija.

JOE: Ne bi vedel, je pa res, da je kvaliteta primerna cena robe. Vse skupaj je »malo« dražje.

TEO: Kako »malo« dražje?

JOE: V bistvu sem za denar, ki smo ga zbrali, dobil dovolj le za dva dni.

MIŠA: Kaj, za 400 evrov si dobil odmerkov za dva dni? Kaj si nor? Misliš, da se mi je tako lahko

prodajat, da zaslužim denar? Ubila te bom!

TEO: Pomiri se, Miša. Takole je, Joe. Naslednjič boš sam, z lastnimi sredstvi priskrbel dobro drogo, pa ne za dva dni, za cel teden jo hočeva, drugače ...

JOE: Kaj sta sedaj pametna! Bi pa vidva uredila z njim. Dokler nista izvedela za ceno, pa je bila roba oh in sploh najboljša, brez primere itd. Hinavca! Besede spodbudijo Tea in Mišo, da stopita v akcijo. Vname se pretep, Joe na eni, Teo in Miša na drugi strani. Nenadoma potegne Miša iz žepa pipec in zabode Joeja.

TEO (preplašeno): Si znorela? Kaj se pa greš!

MIŠA: Utihni Teo! Zagonil nama je vse, kar sva prislužila in prihranila. Za dve dozi! Norec!

Teo utihne, Joe pa ju ranjen zapusti. Poskusi poiskati pomoč, moči mu pojenjajo. Zdaj prečka cesto, ko se mimo pripelje naša družina iz Avenije. Pok in ...

»Prometna nesreča, ki se je zgodila v soparnem julijskem večeru, je terjala svoj davek. Ceste so vzele še dve mladi življenji. Ugasnila sta Joe in Valerija. Policisti so ugotovili, da je vzroku nesreče botrovala prehitra vožnja, ki je bila povezana z vinjenostjo voznika avtomobila. Pešec je bil pod vplivom nedovoljenih poživil.« Tako nekako se je glasilo policijsko poročilo, ki so ga prebrali pri poročilih na radiu. Med junaki se stanje zaostri. Matjaž se spre s Sergejem in ga krivi za smrt svoje ljubezni. Prijatelji pa vedo, da so krivi vsak malo, saj so brezglavo pili, v avtu pa noreli in podoživljali pretekle dogodke, pri tem pa motili Sergeja za volanom. Nihče pa se ne more sprijazniti s smrtno prijateljice. Sergej mora k sodniku za prekrške, čaka ga kazen.

TAJDA: Kakšna tragedija. Pa na začetku vsega. Toliko lepega nas je čakalo še to poletje.

ŽAN: Na žalost bomo morali sprejeti stvari takšne, kot so, saj veste da se ničesar ne da spremeniti.

MATJAŽ: Moja Valerija. Zakaj je morala umreti ona? Zakaj je usoda tako kruta, zakaj?

ANJA: Žal ne moreš spremeniti dejstva.
MATJAŽ: Vsega je kriv on. Sergej. Kako sem bil neumen, da sem pristal na vožnjo s tem cepcem? Če bi vedel, kaj me čaka, bi z Valerijo odšla domov raje peš ali z avtobusom.

ANJA: Veš, Matjaž, usodi se ne da ubežati. Kaj pa če ...

MATJAŽ: Ne, z avtobusom ne bi zbili narkomana.

TAJDA: Vidiš, torej le ni kriv vsega Sergej.

MATJAŽ: Zakaj ga zagovarjaš? Kdo pa je kriv, če ne on? Sem mar jaz vozil?

ANJA: Ne, ampak si norel v avtomobilu tako kot mi, pil si tako kot mi, na stanje na cesti nisi bil pozoren tako kot mi ...

MATJAŽ: In? To je delo voznika.

ŽAN: Ne bo povsem držalo. Res je, da bi Sergej moral opazovati cesto še bolj pozorno kot mi, ampak saj smo mu v bistvu mi to onemogočili. S hrupom in dretjem vsekakor nismo njegove koncentracije držali na višku.

Iz ozadja stopi Sergej, vidno prizadet zaradi nesrečnega spleta okoliščin.

TAJDA: Kako je bilo?

SERGEJ: Kazen kot kazen, a najhujša je tu v glavi (v joku se sesede).

ANJA: Pomiri se. Še bodo lepši časi. Tudi to boš prebolel. Čas bo naredil svoje.

MATJAŽ (s posmehom): Seveda bo, o da.

ŽAN: Nehaj! Ali ne vidiš kakšne težke trenutke prestaja? Nisi le ti tisti, ki si zasluži tolažbo, tudi Sergej si jo in da si vendar dopovedati, da smo bili vsi delno krivi za nesrečo.

MATJAŽ: Kdo pa bolj trpi v našem primeru – on ali jaz?

ANJA, TAJDA IN ŽAN (v en glas): On, ki si očita, da ima na vesti smrt dveh ljudi.

ŽAN: Upam, da ne bo nihče izmed nas kdaj v podobnem položaju, ker res ni zavidanja vreden.

Matjaž jezen zapusti družino. Odide na samo, kjer razmišlja o povedanem ...

MATJAŽ: Kako lahko o tem razmišljajo v prid Sergeja? Torej to sploh niso pravi prijatelji, saj mi v nesreči obračajo hrbet. Tako je. Pa tako dolgo smo že skupaj. O, Valerija, zakaj, Bog, zakaj si mi jo vzel? Zakaj ta prekleti večer? Zakaj Avenija in cesta proti domu? Zakaj sem še silil ljudi k pitju alkohola? Sem res moral kupiti vsakemu še eno pivo? Morda je ravno to pivo uničilo vse. Sem potem kriv jaz? Ne, saj nisem Sergeju zlival pijače po grlu, niti nisem vozil, ampak čisto mirne vesti pa tudi nimam. To je nemogoče. Kaj govorim? Se mi sanja, meša? So me prepričali Tajda, Žan in Anja? Ne, sploh ne bom dvomil! Kriv je Sergej! Ampak, ne, ni le on. Vsi smo. Prav imajo, ko pravijo o skupni krivdi, čeprav ...

Dvoboj v Matjažu je odločilnega pomena, saj ga pripelje do spoznanja, ki ga vodi k prijateljem.

ANJA: Matjaž gre.

ŽAN: Upam, da bo kmalu spoznal resnico.

TAJDA: Ko bi le.

Sergej sedi nepremično.

MATJAŽ: Kaj me pa gledate, kot da sem duh? (*mirno*) Prišel sem, da se opravičim za vse prej izrečene žal besede. Delno imate prav vi, delno jaz, tako da ... Oprostite!

SERGEJ: Matjaž, ti ne veš, kako mi je žal zaradi vsega hudega, ki sem ga povzročil vsem nam. Težko se je sprijazniti z dejstvom, da med nami ni Valerije in da sem za to kriv jaz. Hvala vam, da mi stojite ob strani, da mi pomagate. Brez vas bi verjetno šel za Valerijo, na oni svet. Veste, tudi o tem sem že razmišljal, a ugotovil, da je življenje največja vrednota, ki nam je podarjena. Valerija bi tako rada živela, pa je morala umreti, jaz pa bi se ubil?! To je skregano z logiko.

MATJAŽ: Torej, prijatelji?

SERGEJ: Seveda, če ti tako hočeš.

MATJAŽ: Hočem in mislim, da bi tako hotela tudi Valerija.

Naša družčina se spravi. Poletje preživijo skupaj, se spominjajo Valerije, večkrat pa spregovorijo tudi o smislu življenja. Ker se človek iz vsega lahko nekaj nauči, so se tudi naši junaki naučili nečesa. Za volan avtomobila popolnoma trezni, zbrani in osredotočeni le na vožnjo in ne na sto drugih stvari.

Pod mostom na drugi strani mesta se nič ne spremeni. Tako Miša kot Teo končata kmalu svoji življenji. Mišo zabode nek čuden mladenič, sicer njena stalna stranka, Teo pa doživi radost zadnjega, prevelikega odmerka heroina.

Damijan Pesjak

Fotograf: Žiga Koritnik

VITO TAUFER

VITO TAUFER SE JE RODIL 8. 3. 1959 v Ljubljani. Diplomiral je iz režije na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo. Od leta 1989 je zaposlen v SMG, s katerim je sodeloval že prej. Njegove predstave so stalnica slovenskih in mednarodnih festivalov po Evropi in drugod. V Mladinskem gledališču je zrežiral celo vrsto odličnih predstav: Razredni sovražnik (1982), Jaz nisem jaz II (1983), Jaz nisem jaz I (1983), Alica v čudežni deželi (1986), Atlantida, (1988), Odisej in sin ali Svet in dom (1990), Noč gostov (1991), Psiha (1993), Tartif (1993), Silence Silence Silence (1996), Pika (1998), Sen kresne noči (1999), Drrream (2000), Ubu (2002), Sneguljčica in sedem palčkov (2003), Učna ura (2004), Othella (2005), Nemi strežnik (2006).

Prav tako je delal v ostalih slovenskih in jugoslovanskih gledališčih:

Eugène Ionesco: Učna ura, AGRFT in Cankarjev dom, Ljubljana 1982, Emil Filipičič: Altamira, SNG Drama Ljubljana, 1984, Goran Gluvič: Borutovo poletje, SNG Drama Maribor, 1984, Peter Weiss: Noč gostov, EG Glej, Ljubljana,

1985, William Shakespeare: Hamlet, Narodno pozorišče Subotica, 1986, A. P. Čehov: Tri sestre, SNG Drama Maribor, 1987, Lope de Vega: La discreta enamorada, MGL, Ljubljana, 1988, N. V. Gogolj: Revizor, NK Ivan Zajc, Reka, 1988, Emil Filipičič: Božanska tragedija, PG Kranj, 1989, Witold Gombrowicz: Ivona, princesa Burgundije, HNK Split, 1989, Dane Zajc: Medėja, Dramski teater Skopje, 1989, William Shakespeare: Kralj Lear, NK Ivan Zajc, Reka, 1989, Gioacchino Rossini: Seviljski brivec, SNG Opera, 1990, Vito Taufer: Odisej in sin ali Svet in dom, ZKM, Zagreb, 1990, Alexandre Dumas: Pokvarjenec ali Lepota in moč, SLG Celje, 1990, W. A. Mozart: Cosi fan tutte, SNG Opera Ljubljana, 1991, Miroslav Krleža: Kraljevo, NK Ivan Zajc, Reka, 1991, William Shakespeare: Timon Atenski, SNG Drama Ljubljana, 1992,

Carlo Goldoni – Werner Fassbinder: Tico-tico bar, PDG Nova Gorica, 1993, A. T. Linhart: Ta veseli dan ali Matiček se ženi, SLG Celje, 1994, Eugène Ionesco: Plešasta pevka, Delirij v dvoje, PDG Gorica, 1995, Eugène Labiche: Florentinski slamnik, SLG Celje, 1996, Georges Feydeau: Bolha v ušesu, SNG Drama Ljubljana, 1997, Pierre Marivaux: Disput, PDG Nova Gorica, 1997, Terence McNally: Master class, SSG Trst, 1998, Samuel Beckett: Konec igre, PDG Nova Gorica, 1999, A. T. Linhart: Ta veseli dan

ali Matiček se ženi, SNG Drama Ljubljana, 1999, Molière: Skopuh, PG Kranj, 1999, William Shakespeare: Hamlet, PDG Nova Gorica, 2000, Burka o doktorju Petelinu, Primorski poletni festival, 2000, A. T. Linhart: Ta veseli dan ali Matiček se ženi, SSG Trst, 2001, A. T. Linhart: Županova Micka, PG Kranj, 2001, Carlo Goldoni: Zdrahe, PDG Nova Gorica, 2001, A. T. Linhart: Ta veseli dan ali Matiček se ženi, LGL, 2002, Agatha Christie: Mišolovka, Špas teater, Mengeš, 2002,

Harold Pinter: Zabava za rojstni dan, PG Kranj, 2002, Molière: Don Juan ali Kamnita gostija, PDG Nova Gorica, 2003, Samuel Beckett: Čakajoč Godota, koprodukcija PDG Nova Gorica in PPF, 2003, Burka o jezičnem dohtarju, Špas teater, 2003, Witold Gombrowicz: Ivona, princesa Burgundije, PG Kranj, 2003, Andrej Rozman Roza: Obuti maček, Špas teater, 2004, William Walton: Medved in Francis Poulenc: Tejrezijske dojke, SNG Opera in balet Ljubljana, 2004, Ben Johnson: Volpone, SNG Nova Gorica, 2004, Bertold Brecht: Malomeščanska svatba, PG Kranj, 2004, Sofokles: Kralj Ojdipus, Gledališče Koper, 2005

Za svoje predstave je delal občasno tudi scenografije, kostumografije in glasbo. Vito Taufer je dobitnik številnih nagrad.

Foto: Aljosa Rebolj

SAŠA LOŠIČ

SAŠA LOŠIČ, rojen leta 1964, je eden najbolj znanih glasbenih umetnikov s področja bivše Jugoslavije. Sklada pop in etno glasbo, glasbo za gledališke predstave (Romeo i Julija, Elvis de luxe, Limonada, Majka hrabrost), za dokumentarne in igrane filme. Njegovo aktualno delo vključuje tudi filme kot so Gori Vatra, Kajmak in marmelada, Kod amidže Idriza. Osnoval je Saša Lošič film orkestra, ki je svojo premiero doživel na jubilejnem desetem Sarajevskem filmskem festivalu z gala koncerti v Narodnem gledališču v Sarajevu.

Saša Lošič je član skupine Plavi orkestar (avtor, pevec, aranžer), ki jo glasbene enciklopedije opisujejo kot enega od "kulturnih fenomenov osemdesetih in devetdesetih" (5 milijonov prodanih plošč). Plavi orkestar je do danes obdržal svojo popularnost. Do sedaj so izdali deset albumov in imeli čez 1500 koncertov po vsem svetu.

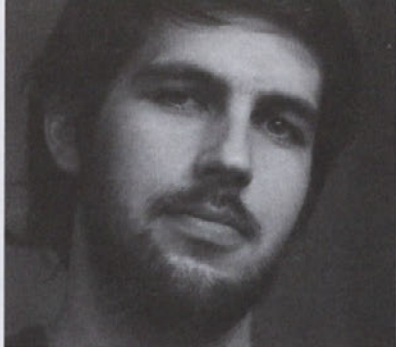
Pri ustvarjanju filmske glasbe je Saša Lošič sodeloval s številnimi talentiranimi glasbeniki in vokalnimi solisti iz raznih delov Evrope, med drugim s člani skupine

Terra Folk (najboljši svetovni etno band na tekmovanju BBC-ja v Veliki Britaniji), Candanom Ercetinom (eden največjih pevskih zvezd Turčije), Vlatkom Stefanovskim (znanim kitaristom iz Makedonije), Tanjo Zajc Zupan (solistko na citrah iz Slovenije), Josipom Andrićem (cenjenim pianistom iz Zagreba), Jovanom Kolundžijom (svetovno znanim violinistom iz Beograda), Mustafom Šantićem (multiinstrumentalistom iz skupine Mostar sevdah reunion), makedonsko etno skupino DD synthesis ter vokalnimi solisti Gertrudo Munitić, Usnijo Redžepovo, Tanjo Ribič, Jasno Žalico, Alenko Vidrih, Lejlo Jusić, Severino, Sabahudinom Kurtom, Radetom Šerbedžijo, Halidom Bešlićem, Šerifom Konjevićem, Dadom Topićem, Zdravkom Čolićem, Gazebo (Italija), Brankom Đurićem - Đurom, Emino Zečaj in številnimi drugimi sodelavci. Za svoje delo je prejel več nagrad.

Filmska glasba:

Kot da nisem več otrok (1994), Duh velikih jezer (1995), Welcome to Sarajevo (1996, avtor pesmi), Outsider (1997), Kraj doba neprijatnosti (1998), Hop skip and jump (1999), Jel' jasno prijatelju (2001, avtor pesmi), Zvenenje v glavi (2002, nagrada Vesna za najboljšo filmsko glasbo na Festivalu slovenskega, filma v Portorožu), Gori vatra (2003, nagrada Davorin za najboljšo filmsko glasbo leta 2004, Bosna in Hercegovina), Kajmak in Marmelada (2003), Kod Amidže Idriza (2004, nagrada Davorin za najboljšo filmsko glasbo leta 2005, Bosna in Hercegovina), Sex, piće i krvoproliće (2004, omnibus), Ram za sliku moje domovine (2005), Borderline lovers (2005), Prva plata (2005), Petelinji zajtrk (2006, še v produkciji)

V SLG Celje dela prvič.

BARBARA PODLOGAR

ROJENA JE BILA LETA 1972 v Kranju. Leta 2000 je diplomirala na NTF v Ljubljani, na Oddelku za tekstilstvo, smer oblikovanje tekstilij in oblačil z diplomsko temo Doživljanje oblačil.

Od leta 2002 ima status svobodnega kulturnega delavca. V tem času je za svoje delo prejela tri nagrade za najboljši TV stil: za Videospotnice (2002), Lorella Flego za Tistega lepega popoldneva (2003), Anja Tomažin in Lado Bizovičar za Tistega lepega popoldneva (2004).

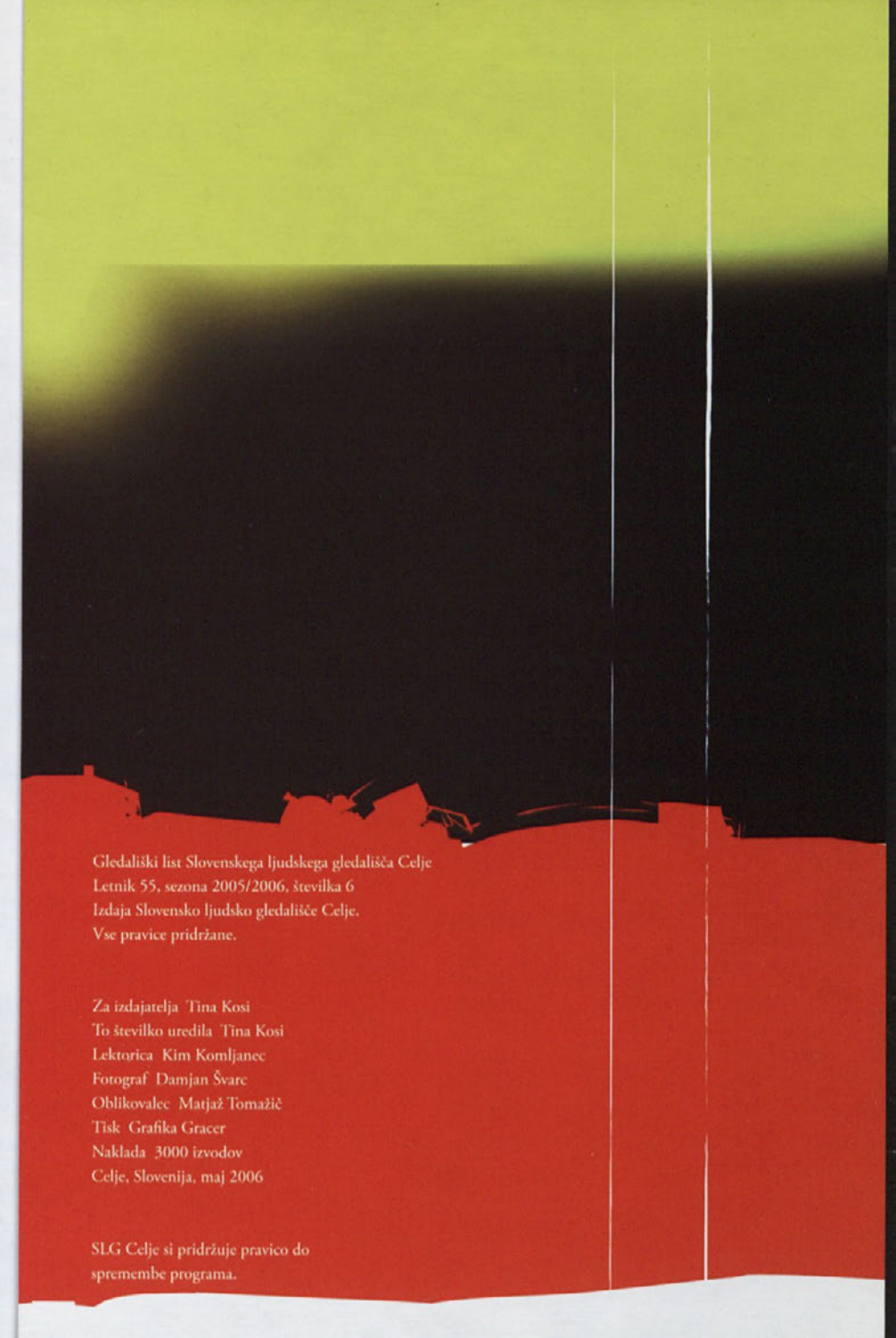
Kot kostumografinja je sodelovala pri filmih Šelestenje, Plan B in kratkem videofilmu Hitro počasi, pri številnih reklamnih oglasih, televizijskih oddajah in stajlingih. V gledališču je bila kostumografinja pri monodrami Zrno soli. V SLG Celje dela prvič.

Barbara Podlogar je leta 2005 najela atelje, v katerem nastajajo unikatne kreacije.

LUKA UMEK

RODIL SE JE LETA 1977 v Celju. Leta 1996 je zaključil I. gimnazijo v Celju. Študiral je na Fakulteti za arhitekturo, vendar se je po nekaj letih prepisal na Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, smer vizualne komunikacije. Znotraj in zunaj akademskega okvira se je spopadel z nalogami na področju grafičnega oblikovanja, fotografije, animacije in videa. Izkušnje v grafičnem oblikovanju je pridobil v kreativnih studiih Bons, Renderspace in Ajax studio. Skrbel je za celostno podobo in animacije predstave Che Guevara, režiserja Tomaža Štrucla, ki je bila premierno uprizorjena leta 2005 v Slovenskem mladinskem gledališču v Ljubljani, zadnji projekt pa je celotna vizualna podoba mednarodne študentske kiparske forme vive Metamorfoze. V SLG Celje dela prvič.

Gledališki list Slovenskega ljudskega gledališča Celje
Letnik 55, sezona 2005/2006, številka 6
Izdaja Slovensko ljudsko gledališče Celje.
Vse pravice pridržane.

Za izdajatelja Tina Kosi
To številko uredila Tina Kosi
Lektorica Kim Komljanec
Fotograf Damjan Švarc
Oblikovalec Matjaž Tomažič
Tisk Grafika Gracer
Naklada 3000 izvodov
Celje, Slovenija, maj 2006

SLG Celje si pridržuje pravico do
spremembe programa.

Celje - skladišče
D-Per

97/2005/2006

5000025248 6

COBISS ◉